

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Zaaknummer: Z/25/104844
Datum collegebesluit: 3 november 2025
Datum commissievergadering: 3 december 2025
Datum raadsvergadering: 16 december 2025

Soort Voorstel: Adviesnota
Onderwerp: Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden 2026 e.v.
Portefeuillehouder: Wethouder Zoutendijk
Programma: Mens en Maatschappij

Kernboodschap: De negen gemeenten in regio Haaglanden hebben de Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden voor de periode 2026 en verder opgesteld. Het belangrijkste doel van deze visie is geweld zo vroeg mogelijk herkennen en voorkomen (preventie en vroegsignalering), duurzaam herstel (met als doel de onveiligheid te stoppen in de gezinnen of huishoudens waar dit voorkomt) en sterkere samenwerking (tussen zorg- en strafpartners en gemeenten).

Bijlagen: Bijlage 1 Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden 2026
Bijlage 2 Advies regionale Adviesraad Sociaal Domein H9
Bijlage 3 Reactie op het advies van de regionale Adviesraad Sociaal Domein H9

Stukken ter inzage: Nee
Indien dit vertrouwelijke stukken zijn of persoonsgegevens bevatten

Beslispunten:

1. de Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden voor de periode 2026 en verder (zie bijlage 1) vast te stellen, en daarmee in te stemmen met de drie regionale prioriteiten:
 - a. Preventie en vroegsignalering (geweld zo vroeg mogelijk herkennen en voorkomen)
 - b. Duurzaam herstel (met als doel de onveiligheid te stoppen in de gezinnen of huishoudens waar dit voorkomt)
 - c. Sterkere samenwerking (tussen zorg- en strafpartners en gemeenten).

Relatie met:

- ☐ Agendapunt:
- ☐ Toezegging:
- ☐ Amendement/motie:
- ☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden 2026 e.v.

Inleiding

In de regio Haaglanden werken we samen met alle negen gemeenten (Den Haag, Delft, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer) in de aanpak van huiselijk geweld. De huidige regiovisie loopt eind 2025 af en daarom treft u de nieuwe regiovisie voor de periode 2026 en verder aan. De raad wordt voorgesteld de nieuwe regiovisie vast te stellen.

Bij de aanpak van huiselijk geweld is Veilig Thuis Haaglanden nauw betrokken. De aanpak van huiselijk geweld betreft het brede beleidskader en de strategie van gemeenten, regio's en rijksoverheid om huiselijk geweld en kindermishandeling te voorkomen, te signaleren en te stoppen. Het omvat preventieve maatregelen (voorlichting, risicoreductie) en samenwerking tussen zorg, veiligheid, onderwijs en sociaal domein.

Veilig Thuis Haaglanden is de operationele schakel binnen die aanpak: namelijk het regionale meld- en adviespunt dat meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling ontvangt, advies geeft aan professionals en burgers, onderzoek doet en coördineert welke hulp of bescherming nodig is en samenwerkt met politie, hulpverlening en gemeenten om veiligheid te herstellen.

Beoogd effect

De Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden voor de periode 2026 en verder wordt

vastgesteld, zodat alle negen betrokken gemeenten gezamenlijk aan de slag kunnen om huiselijk geweld beter tegen te gaan.

Argumenten

1.1 Op grond van de Jeugdwet en de Wmo zijn gemeenten verantwoordelijk voor preventie, ondersteuning en bescherming bij Huiselijk Geweld, kindermishandeling en seksueel geweld

In de regiovisie slaan de negen gemeenten de handen ineen voor de aanpak hierop.

1.2 De huidige regiovisie loopt eind 2025 af

De regiovisie 2019-2022 is eind 2022 eenmalig verlengd tot en met eind 2025 en is daarom toe aan vernieuwing. Per 2026 moet er een nieuwe regiovisie in werking treden die is vastgesteld door alle gemeenteraden van de H9. De nieuwe regiovisie heeft geen einddatum vanwege de samenloop met de regiovisie jeugdhulp Haaglanden die in 2027 verschijnt en de landelijke ontwikkelingen rondom Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Elke twee jaar wordt de regiovisie op inhoud en financiën getoetst en eventueel aangepast. De raad wordt hierover geïnformeerd.

1.3 Om binnen de gestelde financiële kaders te blijven is het nodig te prioriteren op de regionale inzet

Hoewel er minder financiële middelen beschikbaar gesteld worden dan voorheen, komt de uitvoering van de wettelijke taken in 2026 niet in direct gevaar, omdat deze gefinancierd worden uit de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (zogenaamde DU VO-middelen), die de twee centrumgemeenten Den Haag en Delft ontvangen van de Rijksoverheid. De lopende afspraken met partners over de uitvoering van deze wettelijke taken, blijven actief worden gevolgd door de centrumgemeenten.

Het aanbod op preventie en vroegsignalering – twee pijlers uit de huidige regiovisie – wordt georganiseerd en gefaciliteerd door GGD Haaglanden, team Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (hierna: GIA). Dit aanbod wordt gefinancierd via een ‘30 cent per inwoner’-regeling met de negen gemeenten. Door het GIA-team is er veel ontwikkeld en georganiseerd op het gebied van preventie en vroegsignalering van huiselijk geweld. Echter, de afgelopen jaren is de gemeentelijke bijdrage van 30 cent per inwoner niet geïndexeerd, terwijl de kosten wel zijn gestegen. Waar het tekort voorheen werd aangevuld door de gemeente Den Haag, zijn er vanaf 2026 geen mogelijkheden meer daartoe. Dat maakt dat het onhoudbaar is om het huidige aanbod van het GIA-team geheel te kunnen blijven bekostigen. Daarom zijn in de nieuwe regiovisie scherpe keuzes gemaakt om binnen de gestelde financiële kaders te blijven. Dat heeft geleid tot een prioritering op de inzet van het GIA-team, waarbij de focus ligt op trainingen en deskundigheidsbevordering op het gebied van de meldcode, opleiden en behouden van aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld en het in stand houden van relevante netwerken, zoals het Netwerk Seksueel Geweld.

1.4 Met de nieuwe regiovisie borgen we de bestaande regionale inzet op interventies die we vanaf 2019 zijn gestart

Met de nieuwe regiovisie bouwen we voort op de huidige regiovisie. Er is sprake van borging en versterking van de uitvoering van de afgelopen jaren. We blijven inzetten op de interventies

Intensief Casemanagement (hierna: ICM), Multidisciplinaire aanpak (hierna: MDA++), Pilot (ex-) partnerbelaging en de Plegeraanpak (Den Haag).

1.5 Om actuele ontwikkelingen een plek te geven, zetten we ook in op nieuwe interventies en breiden we een aantal bestaande interventies uit

De nieuwe regiovisie is opgesteld aan de hand van een drietal speerpunten, namelijk;

1) Preventie & vroegsignalering

Er wordt blijvend ingezet op preventie en vroegsignalering van huiselijk geweld, waarbij het werken met de meldcode en het trainen van aandachtfunctionarissen huiselijk geweld de voornaamste focus hebben.

2) Duurzaam herstel

De aanpakken rondom de pilot (ex-)partnerbelaging en de plegeraanpak worden in de regio uitgebreid. Daarnaast wordt er ingezet op de doorontwikkeling en lokale borging van de ICM werkwijze voor het doorbreken van intergenerationele geweldspatronen. MDA++ als samenwerkingsgremium, waarbij ketenpartners en ervaringsdeskundigen in de aanpak van huiselijk geweld met elkaar aan tafel zitten en snel kunnen anticiperen/adviseren bij signalen van huiselijk geweld, wordt voortgezet. Wel wordt er de komende jaren gekeken naar de wijze van financiering.

3) Samenwerking

In de nieuwe regiovisie wordt extra accent gelegd op de verbinding tussen het Zorg- en Veiligheidshuis en de strafketen, waarbij landelijke ontwikkelingen, zoals het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en de Hervormingsagenda Jeugd, nauwlettend worden gevolgd. Het belang van een lerend netwerk is essentieel. Zo is er in de nieuwe regiovisie expliciet aandacht voor het voorkomen van femicide en intieme terreur. Er wordt gebruik gemaakt van beoordelingen van fataal geweld en er wordt deskundigheidsbevordering voor lokale teams ontwikkeld in de aanpak belaging, een van de rode vlaggen van femicide. De dóór en vóór de regio ontwikkelde Routekaart naar Veiligheid zal verder worden doorontwikkeld, ook met oog op het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.

2.1. Door de bestuurlijke reactie op het advies van de regionale Adviesraad Sociaal Domein H9 vast te stellen, geven de gemeenten een regionale terugkoppeling aan de Adviesraad over het uitgebrachte advies en worden de raden ook geïnformeerd over de reactie

In het kader van de regiovisie zijn er regionale afspraken gemaakt met de lokale Adviesraden om regionaal de advisering te doen. Een advies per gemeentelijke ASD is niet de bedoeling. Daarom vindt de terugkoppeling plaats aan de regionale Adviesraad Sociaal Domein H9.

Kanttekeningen

1.1. Voor de nieuwe regiovisie zijn er minder regionale middelen beschikbaar

Daarom zijn er scherpe keuzes gemaakt in waarop wordt ingezet. Lokale teams vormen een belangrijke basis in de nieuwe regiovisie. In de nieuwe regiovisie is nadrukkelijk aandacht voor het (verder) versterken van de lokale teams in kennis en expertise rondom verschillende thema's van huiselijk geweld (intieme terreur, voorkomen van femicide, creëren van een plegeraanpak). Indien

regiogemeenten, aanvullend op de regiovisie, specifieke ambities hebben, dienen zij hier lokaal middelen voor vrij te maken..

1.2 De financiële middelen zijn beperkt

Momenteel is de realiteit dat het aantal meldingen van huiselijk geweld toeneemt en huiselijk geweld veel maatschappelijke aandacht krijgt, terwijl de beschikbare financiële middelen nagenoeg ongewijzigd blijven. Dat kan spanning geven tussen willen blijven handelen en de beschikbare middelen en capaciteit.

1.3 De nieuwe regiovisie heeft geen einddatum

De reden daarvan is de samenloop met de Regiovisie Jeugdhulp Haaglanden die in 2027 verschijnt, en met de landelijke ontwikkelingen rondom Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Elke twee jaar wordt de regiovisie op inhoud en financiën getoetst en eventueel aangepast. Uw raad wordt hierover geïnformeerd.

Uitvoering: Financiën

De Regiovisie zal binnen de beschikbare budgetten worden uitgevoerd, wat heeft gemaakt dat er bewuste keuzes moesten worden gemaakt in het prioriteren van de inzet in de komende jaren.

De activiteiten in de regiovisie worden de komende jaren op de volgende wijze gefinancierd:

1. De centrumgemeenten zetten de DU VO-middelen (i.e. Rijksbijdrage Doeluitkering Vrouwenopvang, die inmiddels bedoeld is voor het aanpakken van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties) in voor onder andere het Centrum Seksueel Geweld, de vrouwenopvang en het centrumgemeentelijke deel van Veilig Thuis Haaglanden;
2. Alle gemeenten dragen 30 eurocent per inwoner bij aan preventie en vroegsignalering. Voor Wassenaar zijn deze kosten circa € 8.300 per jaar, waarmee rekening is gehouden binnen onze begroting. Deze bijdrage is de afgelopen jaren niet geïndexeerd, terwijl de kosten wel zijn toegenomen. In het verleden werd de indexatie gedekt door de gemeente Den Haag, maar dit is financieel niet meer haalbaar. Vanaf 2026 wordt de bijdrage wél jaarlijks geïndexeerd.
3. Voor 2026 en 2027 is vanuit de DU VO-middelen € 500.000 beschikbaar voor de regionale activiteiten gericht op preventie en vroegsignalering, samenwerking en duurzaam herstel.

Over twee jaar vindt een eerste evaluatie van de regiovisie plaats. Dat betekent dat in 2028 opnieuw wordt gekeken naar de financiën en of het beschikbare bedrag nog toereikend is voor de komende jaren.

Uitvoering: Juridisch kader

Het Beleidsplan Sociaal Domein Wassenaar (2024) vormt de basis van het beleid en de uitvoeringsplannen voor het Sociaal Domein. Hieronder vallen de beleidsnota's, regiovisie en uitvoeringsplannen met betrekking aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling.

Op grond van artikel 2.2, lid 1 en lid 2, sub b, van de Jeugdwet stelt de gemeenteraad periodiek een plan vast met betrekking tot het door het gemeentebestuur te voeren beleid en hoe dit beleid zal worden uitgevoerd in samenhang met de verantwoordelijkheid van het college inzake het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling;

Op grond van artikel 2.1.2, lid 1 en lid 2, sub a, van de Wmo 2015 stelt de gemeenteraad periodiek een plan vast met betrekking tot het door het gemeentebestuur te voeren beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning, alsmede huiselijk geweld te voorkomen en te bestrijden.

Artikel 2.6.1. van de Wmo verplicht colleges om met elkaar samen te werken, indien dat voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van deze wet aangewezen is. De Jeugdwet kent een vergelijkbaar artikel, namelijk artikel 2.8, lid 1, Jeugdwet.

Op grond van artikel 108, lid 1, en artikel 147, lid 2, van de Gemeentewet is het gemeentebestuur bevoegd tot regeling en bestuur inzake de huishouding van de gemeente, waarbij deze bevoegdheid in beginsel bij de gemeenteraad berust, tenzij de wet anders bepaalt.

Uitvoering: Communicatie, Bekendmaking en Inwonersparticipatie

In- en externe communicatie

Na vaststelling van de regiovisie worden de betrokken netwerkpartners geïnformeerd. De regionale Adviesraad Sociaal Domein H9 wordt geïnformeerd over de reactie van de gemeenten op het advies.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. A.P.A. Oostermeijer,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange, burgemeester